

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318010471
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8318010471.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Vladimíra Monoka na verejnom zasadnutí konanom dňa 02.10.2019, v trestnej veci obžalovaného Ing. S. G., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 14.03.2019, sp. zn. 2T/80/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

Obžalovanému Ing. S. G., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale
bytom D., C. XXXX/X X

u k l a d á :

Podľa § 158 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 a § 36 písm. k/ Tr. zák. peňažný trest vo výmere 300,- (tristo) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovuje pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na 1 (jeden) rok.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom sp. zn. 2T/80/2018 zo dňa 14.03.2019 Okresný súd Humenné uznal obžalovaného Ing. S. G., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom D., C. XXXX/X vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

- dňa 18.01.2018 v čase o 11.00 hod viedol motorové vozidlo zn. V. K. e. č. C.-XXXDG po miestnej komunikácii na chodníku ulice 1. mája v Humennom pred budovou s obchodnými priestormi a to takým spôsobom, že po tom, ako v predajni drogériou TETA vyložil tovar, nasadol do vozidla a cúvaním po chodníku sa s týmto chcel dostať na miestnu komunikáciu ulici 1. mája v Humennom, nevenoval sa však plne vedeniu vozidla, pretože nevidel, že za vozidlom prechádza chodec I. C., do ktorého narazil zadnou časťou vozidla, ktorý následkom nárazu spadol na zem a utrpel zranenia a to čiastočné roztrhnutie parenchymovej cysty ľavej obličky so zakrvácaním do okolia, pomliaždenie oboch pľúcnych lalokov bez známok pneumotoraxu a zlomeninu rebier s adekvátnou dobou liečenia v trvaní 28 až 35 dní, čím ako

vodič porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c/, § 22 ods. 2, ods. 3 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Za to mu uložil podľa § 158 Tr. zák. za použitia § 36 písm. j/, l/, n/, § 38 ods. 2, 3, § 56 ods. 1, 2 Tr. zák. peňažný trest vo výške 300, - eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad marenia výkonu peňažného trestu uložil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku, v zákonnej lehote, však len proti výroku o treste, podal v neprospech obžalovaného písomne odvolanie okresný prokurátor. V následne predložených písomných dôvodoch svojho odvolania uvádzal, že podľa jeho názoru uložený trest je nezákonný vo vzťahu k uloženému peňažnému trestu a neuloženiu trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov. Odvolateľ poukazoval na to, že obžalovaný pri vedení predmetného vozidla spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej spôsobil ťažkú ujmu na zdraví inej osobe, nesplnil si povinnosti vodiča tým, že sa plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke a pri cúvaní s vozidlom ohrozil ostatných účastníkov cestnej premávky a aj napriek tomu, že si to vyžadovali okolnosti, najmä nedostatočný rozhľad, nezabezpečil cúvanie s vozidlom pomocou spôsobilej alebo náležite poučenej osoby. Podľa odvolateľa tak je potrebné v záujme splnenia účelu trestu v rámci individuálnej ako aj generálnej prevencie pôsobiť prísnejším trestom a to najmä podmieneným trestom odňatia slobody a trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov. Okresný prokurátor navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie, prípadne vo veci rozhodol sám a uložil obžalovanému podmienený trest odňatia slobody v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Pre úplnosť treba dodať, že z tohto písomného odôvodnenia dňa 03.05.2018 podaného odvolania, teda podaného po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania vyplynulo aj to, že podľa odvolateľa mal by odvolací súd rozhodnúť aj o náhrade škody pre poškodeného I. C., ktorý si v rámci trestného konania uplatnil náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená z titulu bolestného podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie chirurgia a traumatológia vo výške 2.280,- eur a s jeho ďalším nárokom na náhradu škody ho odkázať na civilný proces.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Nakoľko svojím podaním po uplynutí lehoty na podanie odvolania odvolateľ namietal aj výrok, ktorý pôvodne, v rámci lehoty na podanie odvolania nenamietal, predmetom preskúmvacej povinnosti odvolacieho súdu bol len výrok namietaný odvolaním podaným v rámci lehoty, ktorá okresnému prokurátorovi plynula na podanie odvolania, a ktorá skončila okresnému prokurátorovi dňom 29.03.2019. Vzhľadom na to, že krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., preskúmal tak len napadnutý výrok o treste a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora vo výroku o treste je sčasti dôvodné.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, na osobu páchatela, jeho usporiadané pomery, ako aj možnosti jeho nápravy a nezistiac prítomnosť priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zák., vychádzal z prevahy poľahčujúcich okolností uvedených v ust. § 36 písm. j), l), n) Tr. zák. Podľa okresného súdu, aj keď obžalovaný porušil dôležitú povinnosť uloženú zákonom, avšak to nedosahovalo intenzitu jazdy pod vplyvom alkoholu, ktorú je potrebné považovať za hrubé porušenie dôležitej povinnosti, ktoré je jedným z najčastejších dôvodov vzniku dopravných nehôd s tými najtragickejšími následkami. Okresný súd tak dospel k záveru, že nateraz je predpoklad, že už takýto postih bude viesť obžalovaného k tomu, že si uvedomí nesprávnosť svojho konania a v budúcnosti sa už nedopusť nielen podobnej, ale akejkolvek protispoločenskej činnosti.

Podľa § 34 ods. 1,3,4 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V posudzovanej trestnej veci bolo potrebné doplniť pred súdom vykonané dokazovanie, čo v záujme zistenia skutkového rozsahu v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por. v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vykonal odvolací súd na verejnom zasadnutí. Dokazovanie bolo doplnené prečítaním aktuálnych údajov vyplývajúcich z registra priestupkov a z evidenčnej karty obžalovaného ako vodiča. S úvahami okresného súdu sa krajský súd potom nemohol v celom rozsahu stotožniť, pretože zistil, že vo výroku o treste bolo porušené ustanovenie Trestného zákona, čo viedlo k zrušeniu celého výroku o treste a jeho nahradení výrokom odvolacieho súdu.

Obžalovaný Ing. S. G. vyhlásil, že sa necíti byť vinný. K spôsobu a okolnostiam tohto nedbanlivostného prečinu uviedol, že zabezpečiť osobu na cúvanie považoval v tej chvíli za zbytočné, lebo na ulici nikto nebol, a tak vtedy nasadol do auta, dal si pas, pozrel do spätných zrkadiel, štartoval motor a začal pomaly cúvať, pričom mal cúvacie senzory a po pol metri cúvania videl svedka Y., ako mu kýval a vravel, že za autom má človeka. Hneď na to pomohol poškodenému, ktorý mu vravel, že nič mu nie je a že ani netreba volať sanitku. S poškodeným sa po vyčíslení škody sumou 2.230,- eur dohodli na náhrade škody v sume 2.500,- eur. Poškodený I. C. pritom potvrdil, že mu obžalovaný škodu uhradil v dohodnutej výške 2500,- eur, preto si náhradu škody neuplatnil a k okolnostiam skutku dodal, že keď prechádzal po chodníku celý rad áut, stál na chodníku, nepočul naštartovaný motor a zozadu dostal ranu, po ktorej spadol. K okolnostiam skutku svedok W. Y. potvrdil, že obžalovaný sa najprv poobzeral vľavo a vpravo, ale keď sadal za volant, tak poškodený prešiel za vozidlo, obžalovaný začal pomaly cúvať tak pol metra, či 40 cm, vozidlo drglo do poškodeného, ktorý spadol.

K spôsobu spáchania prečinu, jeho okolnostiam, následku a k nedbanlivostnému zavineniu podal dostatok informácií znalec Ing. I. C. z odboru cestná doprava, ktorý uviedol, že k predmetnej dopravnej nehode došlo na spevnenej ploche medzi miestnou komunikáciou a radom obchodov, kde táto slúžila i ako chodník pre chodcov, i ako odstavná plocha pre stojace osobné vozidlá, pričom z technického hľadiska vodič nepostupoval správne z dôvodu, že sa jednalo o zásobovacie vozidlo s nepresklenenými dverami, jeho vodič mal výhľad iba prostredníctvom vonkajších spätných zrkadiel, a teda za vozidlom mal zakrytý výhľad a vzhľadom na okolnosti, čas, ktorý mu trval od skontrolovania si dverí, obídenia vozidla a hlavne nasadnutia, odloženia dokladov, zapnutie pásu, naštartovanie vozidla, za ten mu vošiel chodec práve do jeho zakrytého výhľadu, a preto ho nespozoroval. Následne, v čase začiatku cúvania už vodič chodec ani nemal možnosť spozorovať a došlo k zrážke. Vodič nezabezpečil bezpečnosť cúvania do priestoru za vozidlom, kde sa nachádzal chodec idúci po chodníku, do ktorého potom náraz smeroval zozadu. Vo vzťahu k spôsobenému následku, účinku na tele poškodeného, podľa znalca MUDr. K. D. z odboru zdravotníctva, odvetvia chirurgie, sa prejavil vzniknutými poraneniami a dobou liečenia v rozpätí 28-35 dní, ktorá sa spájala, vzhľadom na najzávažnejšie poranenie, teda na pohmoždenie pľúc poškodeného I. C.. Poranenia poškodeného zodpovedajú úrazovému deju, vznikli nárazom plochého predmetu, t. j. zadnej časti automobilu do zadnej časti tela poškodeného, pričom nemohli vzniknúť počas pádu pri bežnej chôdzi ani úderom ruky, pästou, ani palicou.

V odpise registra trestov obžalovaný nemal žiaden záznam. Výpis z evidencie priestupkov však nasvedčuje postihnutiu za dva dopravné priestupky, a to zo dňa 01.02.2018, ktorého podstatou bol postih pokutou 10,- eur za jazdu v protismere a dňa 06.02.2018, ktorého podstatou bol postih pokutou 150,- eur za prekročenie povolenej rýchlosti v obci. V oboch prípadoch teda obžalovaný ako vodič motorového vozidla spáchal dopravné priestupky následne potom, čo pri predmetnej dopravnej nehode inému z nedbanlivosti spôsobil ujmu na zdraví porušením dôležitej povinnosti vodiča. Okrem toho, ako to vyplýva z evidenčnej karty vodiča, obžalovaný bol následne postihnutý pokutami za ďalších 9 priestupkov spáchaných na úseku cestnej dopravy, naposledy za priestupok spáchaný dňa 17.07.2019 prekročením rýchlosti pokutou 100,- eur. Od spôsobenia predmetnej dopravnej nehody, napriek tomu, že mu bolo ponechané oprávnenie viesť motorové vozidlá oprávňujúceho vykonávať funkciu vodiča, teda už opakovane, a to 11-krát, preukázal náchylnosť na porušovanie pravidiel cestnej premávky.

Pritom pred samotnou dopravnou nehodou, počnúc rokom 2012 bol obžalovaný už 18-krát postihnutý za rôzne priestupky spáchané ním na úseku cestnej dopravy, ktoré spočívali v porušení rôznych povinností vodiča, najmä porušení ustanovení o povolenej rýchlosti, pri ktorých vo viacerých prípadoch priestupok spáchal dokonca až závažným spôsobom. V rámci toho nemožno prehliadnuť, že za porušenie predpisov upravujúcich bezpečné otáčanie a cúvanie bol už postihnutý v roku 2015, a to pokutou 40,- eur a že len v roku 2017, teda v roku pred predmetnou dopravnou nehodou, spáchal 4 priestupky na úseku cestnej dopravy.

Možno pritom vytknúť okresnému súdu, že napriek tejto rozsiahlej trestnej minulosti obžalovaného vychádzal z poľahčujúcej okolnosti, že obžalovaný doposiaľ viedol riadny život. Nepáchanie trestnej činnosti pred spáchaním posudzovanej trestnej činnosti ešte neznamená, že obvinený vedie riadny život. To platí najmä v prípade, keď inými spôsobmi konania, aj keď spoločensky oproti trestnej činnosti menej závažnými, pácha protispoločenské činy, ako sú napr. priestupky.

Okresný súd pochybil aj v tom, že považoval výpoveď obžalovaného za priznanie a úprimné oľutovanie trestného činu, hoci na to nemal skutkový podklad.

Trestný zákon bol okresným súdom porušený aj v tom, že okresný súd napriek absencii skutkových okolností priznal poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. n/ Tr. zák. Pri napomáhaní pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom v zmysle tohto ustanovenia by totiž jednak malo ísť o aktívnu činnosť páchatel'a trestného činu predstavujúcu pomoc príslušným orgánom, a jednak jeho pomoc by mala smerovať k objasneniu trestnej činnosti. Pod aktívnou činnosťou páchatel'a je pritom potrebné rozumieť napríklad situáciu, keď páchatel' iniciatívne vyvinie snahu, ktorá napomôže orgánom činným v trestnom konaní odhaliť trestnú činnosť, ktorá by odhalená bez jeho pričinenia nebola, alebo jej odhalenie by bolo podstatne sťažené, keď napomôže identifikovať ďalších neznámych páchatel'ov, ktorí príslušným orgánom neboli známi, či napomôže príslušným orgánom zadovážiť podstatné, významné dôkazy, bez ktorých by objasnenie veci nebolo možné, alebo by bolo podstatne sťažené, a ktoré by príslušné orgány inak neodhalili a podobne. K žiadnej takej situácii v prejednávanej veci zo strany obžalovaného nedošlo.

Na druhej strane ale bolo preukázané, že obžalovaný nahradil poškodenému I. C. trestným činom spôsobenú škodu, čo odôvodnilo poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. k/ Tr. zák. Keďže nebola zistená žiadna priťažujúca okolnosť, v zmysle § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. by pri prípadnom ukladaní trestu odňatia slobody došlo k tam uvedenému zníženiu trestnej sadzby. Tento stav súd v prospech obžalovaného zohľadnil pri výmere peňažného trestu.

Obžalovaný napriek svojim dlhoročným skúsenostiam vodiča spojeným aj s opakovaným varovaním v podobe postihu za porušenie povinností vodiča, nedbanlivo pristúpil k splneniu si svojich povinností v cestnej doprave. Vyššie uvedená rozsiahla priestupková minulosť obžalovaného spreď predmetnej dopravnej nehody, ktorá spočívala v opakovanom porušovaní povinností vodiča a ktorá potvrdzovala, že samotné ukladanie pokút nevedlo k náprave obžalovaného vzhľadom na spôsobený následok, spôsob a okolnosti skutku, keď obžalovaný cúvaním vošiel svojím vozidlom do priestoru chodníka, priestoru určeného pre bezpečný pohyb chodcov a pri ktorom napriek poznaniu povahy svojho vozidla, a teda existencie možnej nedostatočnosti rozhľadu pri cúvaní, obžalovaný cúvaním do chodca narazil, vyžadovala uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov.

Na druhej strane skutočnosť, že išlo o nedbanlivostný trestný čin, skutočnosť, že išlo o krátky a pomalý pohyb vozidla spojený s nárazom, ktorý poškodený nepocíťoval do tej miery, že by žiadal sám alebo by bolo potrebné okamžite zabezpečiť lekársku pomoc, vzhľadom na to, že obžalovaný bezprostredne po nehode bol poškodenému ochotný poskytnúť potrebnú pomoc a ešte v prípravnom konaní škodu nahradil nad rámec znaleckého posudku do tej miery, že poškodený to považoval za narovnanie narušených vzťahov, pretože prejavil nesúhlas s trestným stíhaním obžalovaného, vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný doposiaľ nebol odsúdený, nebol mu ani v správnom konaní uložený zákaz výkonu vodičského oprávnenia a doposiaľ nespôsobil inú dopravnú nehodu, po zohľadnení jeho pomerov a skutočnosti, že v rámci svojho podnikania jazdí často, dospel odvolací súd k záveru, že nie je potrebné ukladanie trestu odňatia slobody, a to ani vo forme hrozby jeho výkonu v rámci prípadnej skúšobnej doby, ale že účel trestu sa dosiahne už uložením peňažného trestu vo výmere 300,- eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov ako trestom viažúcim sa na úmyselné

zmarenie výkonu peňažného trestu a trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov uloženého na spodnej hranici trestnej sadzby, teda na 1 rok.

Majúc na zreteli potom vyššie uvedené zásady pre ukladanie trestu a vyššie rozvedené okolnosti, za ktorých bol žalovaný trestný čin spáchaný, a ktoré charakterizujú pomery obžalovaného, jeho osobu a možnosti jeho nápravy, ako aj účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zák., ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným spočívajúca v tom, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorenie podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a okolnosť, aby uložený trest súčasne iných odradil od páchania trestných činov a zároveň vyjadroval morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, dospel krajský súd k záveru, že takto uložený trest, vrátane trestu zákazu činnosti, predstavujú trest na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti primeraný a dostatočne individualizovaný.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.